

Prediking tijdens de diakenwijding van Victor Scheijde – 2 maart 2013 te Groningen

Teksten: Jesaja 49, 8-13 en Lucas 10, 1-9

Zusters en broeders,

“De oogst is groot”: het klinkt ons overdreven in de oren in tijden waar in onze cultuur het christen-zijn eerder op de terugtocht is. Het verhaal van Jezus ligt niet echt gemakkelijk in een cultuur waar succes de maat is waarmee over het algemeen gemeten wordt. De oogst aan mensen die onbevangen openstaan voor Jezus’ boodschap zal dus eerder klein uitvallen.

In de zevende en achtste eeuw was het voor Switbert niet echt anders in deze streken. Hij is een van die Engelse missionarissen die met Willibrord was meegekomen. Waar Willibrord de versterkte stad Utrecht als uitvalsbasis uitkoos, ging Switbert naar het platteland om er te preken. Het effect daarvan was echter minimaal. Het is bekend dat er geen mens naar zijn preken luisterde. Dat noopte hem om van strategie te veranderen. Daarbij koos hij de nood van de mensen tot uitgangspunt. Hij zag dat men behoefte had aan nieuwe landbouw-technieken en die kende hij. Hij gaf mogelijkheden om de graanoogst te vermeerderen en om beter paarden te fokken. Dat hij oog had voor de problemen waarmee mensen kampten, daarmee opende hij ook de oren voor de boodschap van het evangelie. Het ging daarbij trouwens om meer dan een verandering van strategie. De daadwerkelijke solidariteit met zijn mensen was een getuigenis van verbondenheid zoals je die ook in het evangelie terugvindt.

Als Jezus de leerlingen uitzendt, dan geeft hij hen de opdracht mee ‘zieken te genezen’ en te verkondigen ‘dat het Rijk Gods nabij is’. De volgorde is hierbij belangrijk: het genezen van zieken gaat aan de boodschap vooraf. De boodschap van het Rijk Gods zijn de ondertitels bij het genezen van zieken.

Verkondiging begint dus bij de solidariteit met mensen in nood. Christenen zijn dus daar te vinden waar het niet goed of minder goed gaat met de mensen. In deze zin kennen christenen ook geen taboes. Waar onze cultuur bepaalde situaties en mensen naar de marge verwijst omdat ze niet echt passen bij onze dagdromen van gaafheid en succes, daar weigeren christenen hen dood te zwijgen. Om het met de woorden van Jesaja te zeggen: christenen zijn te vinden bij geboeiden en bij degenen die in het duister zitten, op de kale plekken van de samenleving en bij hen die last hebben van de schroeiwind – bij hen die op de tocht staan – bij hen die honger en dorst hebben...Christenen zijn de mensen van Gods verbond met de mensen om hun land weer op te richten. En dat niet met mooie en vrome woorden, maar met daden van solidariteit. Wie christen wil zijn, is bereid de naaste van al deze medemensen te worden.

De diaken is van in de eerste tijd een symbool van deze zending. Het diakenambt is het ambt van de verbinding van het slaan van de bruggen tussen de geloofsgemeenschap en hen aan wie bevrijding en genezen gebracht moet worden. De kerk is er niet om een eigen religieus cultuurtje te creëren, niet om zich te onderscheiden door bijzondere maniertjes, typische gewoonten en eigen klederdracht bijvoorbeeld. De kerk is er immers niet voor zichzelf maar tot eer van God en de eer van God is ‘de mens die leeft, de arme mens die leeft’, om het met Ireneüs van Lyon – de kerkvader uit de tweede eeuw te zeggen. Het is onmogelijk om alleen voor jezelf christen te zijn, want wie Jezus volgt geeft zich als naaste aan een ander.

In deze Franciscuskerk kan in dit verband het voorbeeld van deze heilige diaken en zijn solidariteit met de armen niet onvermeld blijven. Van Franciscus leren we hoe nederigheid de weg baant naar de ander toe en solidariteit mogelijk maakt. Vaak zitten we onszelf in de weg als het erom gaat stevige bruggen te slaan naar hen die ons het meest nodig hebben.

Lucas geeft ons in het evangelie op dit punt een aantal aansporingen mee. Ze gaan terug op de regels die golden voor de missionarissen die heel vroeg door de Jeruzalemse en Galilese kerken werden uitgezonden.

De missionarissen worden twee en aan twee uitgezonden want de verkondiging van het evangelie mag geen one-man-show worden. Narcisisme haalt de verkondiging onderuit. Het komt niet op de persoon van de verkondiger aan, maar op de bevrijding die de boodschap bewerkt. Het komt er niet op aan dat mensen onder de indruk zijn, maar wel dat ze ervaren hoe ze bemind worden.

Geen beurs en geen reiszak, krijgen we mee opdat ons geen materiële bekommernissen zouden afleiden van onze opdracht die de absolute prioriteit moet hebben. Van daar ook het 'niemand groeten onderweg'. Je moet je daarbij voorstellen dat het oosterse groeten nogal wat tijd vraagt. Het is meer dan elkaar even een goede morgen toe te wensen. Bij het oosterse groeten neem je je tijd, je gaat een gesprek aan en je laat je uitvoerig informeren en je geeft zelf ook inlichtingen door en misschien probeer je ondertussen ook nog wat zaakjes te doen...Dat kan dus niet, want de zending waarvoor je op pad bent is te belangrijk en duldt geen uitstel... er zijn mensen die op het goede nieuws van hun bevrijding wachten....Dat uitgebreide gesprek is echter wel aangewezen als de missionarissen in een huis opgenomen worden. Dan ligt het ook voor de hand: de verkondiging vraagt dat men zich uitspreekt en met elkaar deelt wat in het eigen hart leeft van verlangens en vragen. Het is dus kwestie van oppervlakkigheid te vermijden. Kletspraatjes vermijden om echt in gesprek te gaan. Het is dus kwestie van werkelijk de dialoog aan te gaan met de vragen van deze tijd. Het is kwestie van investeren in de relatie opdat je elkaar werkelijk 'vrede' zou kunnen wensen en de ander zou kunnen doen ervaren hoezeer hij en zij worden bemind.

Als de kerk bruggen wil slaan, dan zal ze het op deze wijze moeten doen. Geen kletspraatjes en zeker geen grootspraak, maar het nederig en oprecht dienstbaar willen zijn aan het geluk van de mens en wereld. Om het opnieuw met beelden uit Jesaja te zeggen: de kerk als een waterbron voor mensen die dorst hebben of als de graasgrond, als het leven kaal en leeg geworden is, of als een weg die het mogelijk maakt bergen die het leven opwerpt te overwinnen. Het zijn allemaal beelden om het zelfde te zeggen: dat je op christenen mag rekenen als het erop aankomt te ervaren dat God je gelukkig wil maken.

Daarmee is eigenlijk gezegd wat ons aller diaconaat is want allen worden we op pad gestuurd om met deze boodschap bruggen te slaan, vooral naar hen die dat het meest nodig hebben. Lucas is realistisch: daarmee zijn we als schapen tussen de wolven. Met deze boodschap staan we weerloos tegenover alle geweld. Zowel dat van grootspraak als dat van wapens. We zijn ermee zo weerloos als Jezus, Gods diaken, zelf geweest is onder de mensen.

Van Franciscus wordt verteld dat hij na een diepe depressie die hij doormaakte – heiligen zijn ook 'maar mensen'- met verdiept geloof zijn broeders aanspoort om met het evangelie bruggen te slaan naar de mensen. In een geromantiseerde versie klinkt het advies van de diaken zo: "De Heer heeft ons gezonden om de mensen het Evangelie te brengen. Maar heb

je er al over nagedacht, wat dat is? Een mens het evangelie brengen, zie je, dat is hem zeggen: ook van u houdt God in de Heer Jezus. En hem dat niet alleen zeggen, maar het ook werkelijk menen. En het niet alleen menen, maar zich met die mens zo gedragen dat hij voelt en ontdekt, dat er in hem iets bestaat dat gered is, groter en edeler is dan hij dacht, en zo tot een nieuw zelfbewustzijn ontwaakt. Dát is hem de goede boodschap melden. Je kan het niet, zonder hem je vriendschap aan te bieden. Een werkelijke, belangeloze vriendschap zonder neerbuigende vriendelijkheid, maar die bestaat in diep vertrouwen en diepe achting.” (Eloi Leclercq, *De nacht van de Poverello*. Tielt, 1976, blz. 96-97)

Beste diaken, aan die missie van de kerk ben je toevertrouwd en aan die missie heb je jezelf gegeven en verpand. We zijn er je erkentelijk voor. Sla dan bruggen van solidariteit en vriendschap en verkondig het goede nieuws van onze redding. De oogst is groot! Er zijn er velen die op *die* boodschap wachten.

Ik wens je toe dat je, samen met Marijn, en Lucas en Lena, er veel vreugde aan mag beleven en vooral dat je mag ervaren hoe ook jullie leven door liefde gedragen wordt, een liefde die van geen grenzen weet!

Amen.

© Joris Vercammen